

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **Ing. J. P., MBA**, bytem v Mělníku, Vinohradská 2226/36, zast. Mgr. Lukášem Trojanem, advokátem se sídlem v Praze 4, Hvězdova 1716/2b, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad** se sídlem v Praze 5, Na Popelce 2/16, o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu dne 23.7.2014, č. j. 168/2014-NBÚ/07-OP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „rozkladový orgán“ nebo „ředitel Úřadu“) blíže označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „NBÚ“) o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby č. NBÚ-089309 pro stupeň utajení „Tajné“ ze dne 17.4.2014, č.j. 35434/2014-NBÚ/P, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve rozkladový orgán konstatoval, že na základě žádosti účastníka řízení mu Úřad vydal dne 20.3.2012 osvědčení s platností do dne 24.8.2016, které nahradilo původní osvědčení vydané zpravodajskou službou, jehož platnost zanikla podle § 56 odst. 1 písm. i) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

Dále z rozhodnutí vyplývá, že Úřad dopisem ze dne 13.11.2012, č.j. 97359/2013-NBÚ/P, oznámil účastníku řízení zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení, protože

v rámci monitoringu otevřených zdrojů dne 1.11.2013 zaznamenal informace o tom, že účastník řízení byl zadržen Policií ČR, neboť „měl vynášet informace z policie“, dále v otevřených zdrojích rovněž zaznamenal, že účastník řízení měl v době, kdy působil jako příslušník zpravodajské služby, „vynést citlivé nahrávky, které měl předat bývalému ministrovi dopravy a předsedovi veřejných věcí V. B.“ a i další konkrétní informace o obvinění účastníka řízení ze spáchání trestného činu a jeho vzetí do vazby. Dne 18.11.2013 obdržel Úřad usnesení státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 (dále též „OSZ“) ze dne 31.10.2013 o zahájení trestního stíhání, označené stupněm utajení „Důvěrné“, které obsahuje informace o trestním řízení vedeném mj. i vůči účastníku řízení. Po vyhodnocení těchto skutečností dospěl Úřad k závěru, že účastník řízení přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona, neboť u něho shledal bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona. Z tohoto důvodu Úřad dne 19.12.2013 pod č.j. 109837/2013-NBÚ/P vydal rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení.

Na základě rozkladu účastníka řízení vydal ředitel Úřadu rozhodnutí ze dne 7.4.2014, č.j. 73/2014-NBÚ/07-OP, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil Úřadu k novému projednání a rozhodnutí, neboť spisový materiál neumožňoval učinit objektivní závěr, že účastník řízení nesplňuje podmínky pro vydání osvědčení dle § 12 zákona. Ředitel Úřadu mj. uvedl, že v řízení byly zjištěny skutečnosti, které, pokud by našly oporu ve spisovém materiálu, by bylo nepochybně možno označit za bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 2 písm. a) zákona, neboť jednání popsané v usnesení o zahájení trestního stíhání, jehož se měl účastník v řízení dopustit, je jednáním proti zájmům České republiky. Pokud však Úřad vycházel z usnesení o zahájení trestního stíhání a převzal závěry orgánů činných v trestním řízení, tedy spolehl se na hodnocení skutkového stavu v dané trestní věci a obsah podkladů v trestním řízení převzal v reprodukované podobě, pak dle soudní judikatury usnesení o zahájení trestního stíhání nelze považovat za dostatečný důkaz o chování účastníka řízení. Z uvedeného důvodu je třeba doplnit spisový materiál a věc znovu nezávisle posoudit.

V novém řízení zahájeném dne 8.4.2014 Úřad požádal o nahlédnutí do celého spisového materiálu vedeného OSZ pod sp.zn. 1SV 27/2013, přičemž z něj byly pořízeny kopie sedmi dokumentů, které byly zařazeny jako utajované přílohy úředního záznamu o pořízení kopií z trestního spisu stupně utajení „Důvěrné“ ze dne 16.4.2014, č.j. D3923/2014-NBÚ/P, který je založen pod pořadovým číslem 10 v utajované části bezpečnostního svazku vedeného k osobě účastníka řízení. Dále byly z trestního spisu pořízeny kopie neutajovaných dokumentů, a to protokol o výslechu svědka J.N. podle § 55 odst. 2 trestního řádu ze dne 12.12.2013, úřední záznam BIS ze dne 14.6.2013 o vydání věci důležité pro trestní řízení a žádost o posouzení stupně utajení – odpověď ze dne 22.11.2013.

Ředitel Úřadu konstatoval, že po vyhodnocení zjištěných skutečností dospěl Úřad znovu k závěru, že účastník řízení přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona, neboť u něj bylo shledáno bezpečnostní riziko dle § 14 odst. 2 písm. a) zákona, tj. závažná činnost účastníka řízení proti zájmům České republiky, a proto dne 17.4.2014 vydal rozhodnutí č.j. 35434/2014-NBÚ/P, kterým zrušil platnost osvědčení. V odůvodnění rozhodnutí Úřad mj. uvedl, že písemnosti, které byly po nahlédnutí do trestního spisu pořízeny v kopiích a byly založeny do bezpečnostního spisu, dostatečně a originálně dokumentují stav věci popsany již v usnesení o zahájení trestního stíhání. Současně Úřad uvedl, že v trestním spisu nenalezl takové podklady, které by byly s popisem tohoto skutkového stavu v rozporu, resp. připouštěly jeho jinou, stejně pravděpodobnou a logicky ucelenou alternativu, ve které by bylo možno na účastníka řízení hledět jako na osobu, která se nedopustila činnosti proti zájmům České republiky.

Při hodnocení informací Úřad zohlednil zejména protokol o výslechu svědka V.S. ze dne 13.6.2013 a znalecký posudek z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání

nosičů dat ze dne 3.9.2013, které jsou utajovanými přílohami úředního záznamu Úřadu o pořízení kopií z trestního spisu stupně utajení „Důvěrné“ ze dne 16.4.2014, č.j. D3923/2014-NBÚ/P. S ohledem na utajovaný charakter podkladů nebylo možné je v rozhodnutí blíže specifikovat, ale v souladu s § 122 odst. 3 zákona na ně, jako na zásadní podklady k vydání rozhodnutí, pouze odkázat a v obecné rovině již šířeji uvést, že z nich Úřad dovozuje vlastní identifikaci účastníka řízení, jakožto osoby, která na datovém nosiči zpřístupnila neoprávněné osobě audionahrávky osobností z veřejného života, dále manipulaci s těmito záznamy v prostředí společnosti ABL, stejně tak identifikaci vlastního původce těchto záznamů. Úřad odkázal i na neutajované podklady opatřené z trestního spisu, z nichž je zejména pro závěr Úřadu o existenci bezpečnostního rizika, jakožto podpůrný a doplňující pramen, k věrohodnosti výpovědi svědka V.S., a to výpověď svědka J.N. ze dne 12.12.2013, v níž svědek J.N. uvedl, že v pracovním počítači JUDr. V. B. našel v prosinci 2009 audiosoubory, jejichž část si přehrál. Po zveřejnění audionahrávek osobností veřejného života v médiích v roce 2012 si svědek uvědomil, že se jedná právě o nahrávky týchž aktérů, které si přehrál. Svědek potvrdil rovněž existenci optického záznamového media CD/DVD ve společnosti ABL a byl přítomen pokynu k realizaci jeho zkopírování, který V. B. vydal pracovníkovi IT oddělení ABL. Úřad k činnosti účastníka řízení proti zájmům České republiky může blíže uvést tolik, že tato činnost souvisí se zpřístupněním informací účastníkem řízení neoprávněným osobám v nedávné době, a to do prostředí společnosti ABL, kdy účastníku řízení muselo být známo kým, jakým způsobem a za jakým účelem byly tyto informace získány, stejně tak režim jejich ochrany a důvěrnosti. Uvedená činnost účastníka řízení měla přímý dopad do oblasti ochrany utajovaných informací a nemalou měrou ohrozila metody a způsoby činnosti původce těchto informací, čímž byl dotčen zájem na vnitřním pořádku a bezpečnosti České republiky. Zájem na ochraně ekonomiky České republiky byl dotčen zpřístupněním těchto informací subjektu, kterým by mohly být zneužity (využity) při jeho „podnikatelské činnosti“. Úřad rovněž uvedl, že ačkoliv nemůže k činnosti účastníka řízení více uvést, je nepochybné, že účastníku řízení, potažmo jeho zástupci, by měl být obsah podkladů pro vydání rozhodnutí Úřadu znám, a to včetně obsahu utajovaného, neboť Úřad je získal toliko z trestního spisu, kde je účastník řízení v procesním postavení obviněného a jeho obhájcem je tatáž osoba, která jej nyní zastupuje v řízení o zrušení platnosti osvědčení.

Rozkladový orgán poté uvedl, že proti rozhodnutí NBÚ podal účastník řízení rozklad (námitky jsou obdobné námitkám žalobním pozn. soudu), po jehož převzetí oddělení opravných prostředků Úřadu v rámci přípravy podkladu pro řízení o rozkladu požádalo OSZ o zapůjčení trestního spisu zn. 1 SV 27/2013/D2/2013 vedeného v trestní věci, která se týká účastníka řízení za účelem nahlédnutí do spisu a vyhotovení kopií. Dne 12.6.2014 byla z uvedeného trestního spisu pořízena do utajované části bezpečnostního svazku účastníka řízení kopie odůvodnění stížnosti ze dne 31.10.2013 proti usnesení OSZ o zahájení trestního stíhání ze dne 31.10.2013, tj. dokumentu, na který účastník řízení odkazuje ve svém vyjádření v rámci řízení o rozkladu.

Dále rozkladový orgán konstatoval, že dne 25.6.2014 došlo k úkonu účastníka řízení spojeného s nahlédnutím do neutajované části bezpečnostního svazku účastníka řízení, kdy účastník sepsal vyjádření, o čemž byl sepsán protokol, jenž s ohledem na obsah vyjádření byl založen do utajované části bezpečnostního svazku. Podle účastníka řízení je rozhodný skutkový stav popsán v druhé tzv. meritorní části odůvodnění stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, a to na str. 8-13 citované písemnosti; uvedené skutečnosti jsou dle účastníka řízení podloženy listinami tvořícími obsah trestního spisu a bez posouzení obsahu těchto listin nelze vyvodit závěr o jeho bezpečnostní spolehlivosti. Následně dne 2.7.2014 převzal Úřad od MSZ úřední záznam dle § 158 odst. 5 trestního řádu, podání vysvětlení účastníkem řízení z března 2012, na který odkazoval účastník řízení v rámci svého ústního

vyjádření před Úřadem dne 25.6.2014 s tím, že tento úřední záznam v trestním spise chybí. Uvedená písemnost byla na MSZ takto uložena z důvodu, že OSZ pro Prahu 1 nemá v budově zabezpečenou oblast příslušné kategorie „Tajné“.

Rozklad byl předložen rozkladové komisi, která v usnesení ze dne 9.7.2014, č.j. 158/2014-NBÚ/07-OP, navrhla řediteli Úřadu napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání a rozhodnutí, neboť dospěla k závěru, že na základě shromážděných podkladů není možné učinit dostatečně přesvědčivý závěr o existenci podezření z bezpečnostního rizika na straně účastníka řízení.

Po uvedení právní úpravy vztahující se k dané věci a uvedení judikatury Nejvyššího správního soudu popsal rozkladový orgán zjištění vyplývající ze spisového materiálu, které vzal v úvahu:

- podle usnesení OSZ ze dne 31.10.2013, označené stupněm utajení „Důvěrné“ (Úřadem zaevidováno pod č.j. D11355/2013-NBÚ/P) se účastník řízení měl dopustit jednání naplňujícího skutkovou podstatu trestného činu ohrožení utajované informace dle § 106 odst. 1, 2 písm. b), c) trestního zákona v jednočinném souběhu s trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. c) trestního zákona účinného do 31. prosince 2009. Ředitel Úřadu k dokumentu uvedl, že s ohledem na utajovaný charakter předmětného usnesení OSZ není možné jeho obsah blíže specifikovat, ale v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona na něj, jako podklad k vydání rozhodnutí pouze odkázat. V obecné rovině lze uvést, že jednání účastníka řízení, jehož se podle usnesení dopustil, je možné podřadit pod skutkovou podstatu bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona;

- spisový materiál - bezpečnostní svazek účastníka řízení byl po nahlédnutí do trestního spisu vedeného OSZ pod sp. zn. 1 SV 27/2013/ D2/2013 rozšířen o 1) kopii protokolu o výslechu svědka V.S. podle § 55 odst. 2 trestního řádu ze dne 13.6.2013, 2) kopii opatření podle § 110 trestního řádu k podání znaleckého posudku ze dne 14.6.2013, 3) kopii žádosti o posouzení stupně utajení souborů na přiložených CD ze dne 11.7.2012, 4) kopii žádosti o posouzení stupně utajení souborů na přiložených CD ze dne 20.7.2012, 5) kopii opatření – doplnění ze dne 19.8.2013, 6) kopii znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat ze dne 3.9.2013 a 7) kopii žádosti Městského státního zastupitelství v Praze (dále jen „MSZ“) adresovanou BIS ze dne 11.11.2013. Ředitel Úřadu k těmto dokumentům uvedl, že jsou zařazeny jakožto utajované přílohy úředního záznamu o pořízení kopií z trestního spisu stupně utajení „Důvěrné“ ze dne 16.4.2014; č.j. D3923/2014-NBÚ/P, který je založen pod pořadovým číslem 10 v utajované části bezpečnostního svazku vedeného k osobě účastníka řízení; dokumenty ad 1), 2), 5) a 6) jsou označeny stupněm utajení „Vyhrazené“ a dokumenty ad 3), 4) a 7) jsou označeny stupněm utajení „Důvěrné“. S ohledem na utajovaný charakter uvedených podkladů není možné je v rozhodnutí blíže specifikovat, ale v souladu s ust. § 122 odst. 3 zákona na ně odkázat. Ředitel Úřadu dále uvedl v souvislosti s pořízením kopií neutajovaných dokumentů, zejména protokolu o výslechu svědka J.N. podle § 55 odst. 2 trestního řádu ze dne 12.12.2013, a dále pak úředního záznamu BIS ze dne 14.6.2013 o vydání věci důležité pro trestní řízení a žádosti o posouzení stupně utajení - odpovědi ze dne 22.11.2013, že je možné v obecné rovině uvést, že ze shromážděných podkladů lze dovodit, že to byl právě účastník řízení, kdo na datovém nosiči zpřístupnil neoprávněné osobě audionahrávky osobností z veřejného života, dále skutečnost, že s těmito záznamy bylo manipulováno v prostředí společnosti ABL, a rovněž lze identifikovat vlastního původce předmětných záznamů;

- z protokolu o výslechu svědka V.S. podle § 55 odst. 2 trestního řádu ze dne 13.6. 2013, který je utajovaným dokumentem stupně utajení „Vyhrazené“ (v bezpečnostním spisu

založeno jako utajovaná příloha č. 1 úředního záznamu o pořízení kopií z trestního spisu stupně utajení „Důvěrné“ ze dne 16.4.2014; č.j. D3923/2014- NBÚ/P) ředitel NBÚ konstatoval, že je možno uvést pouze tolik, že svědek zde popisuje vztah účastníka řízení k druhému obviněnému, ale i okolnosti zpřístupnění audiozáznamů osobností z veřejného života neoprávněné osobě a rovněž manipulaci s audiozáznamy v prostředí společnosti ABL;

- k protokolu o výslechu svědka J.N. podle § 55 odst. 2 trestního řádu ze dne 12.12. 2013 ředitel Úřadu uvedl, že svědek v prosinci roku 2009 zjistil, že V. B. disponuje nosičem audiozáznamů, který byl následně umístěn v jeho pracovním počítači v ABL. O významu předmětných audiozáznamů neměl svědek ani tušení, jejich význam mu došel v souvislosti se zveřejněním audiozáznamů osobností veřejného života v médiích v roce 2012. Podle výpovědi svědek vyslechl rozhovor V. B. s pracovníkem IT, kterému V. B. dával pokyn, aby z jeho počítače odstranil stávající informace a zkopíroval obsah CD. Svědek si část audiozáznamů uloženého v počítači V. B. přehrál;

- ke znaleckému posudku z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat ze dne 3.9.2013 ředitel Úřadu uvedl, že slouží jako podklad pro závěr o původu audiozáznamů a o identitě datových souborů, resp. jejich části, s datovými soubory zadrženými v rámci předmětného trestního řízení.

Ředitel Úřadu poté zdůraznil, že Úřad v nově doložených dokumentech našel oporu pro závěry, které orgány činné v trestním řízení uvedly v usnesení o zahájení trestního stíhání, a proto nejde o pouhou reprodukci závěrů, ale o ověření relevantních pramenů.

Následně ředitel Úřadu shrnul vyjádření účastníka řízení, který se k věci vyjádřil nejprve 26.3.2012, kdy podával vysvětlení dle § 158 odst. 5 trestního řádu (úřední záznam z tohoto úkonu je označen stupněm utajení „Tajné“, č.j. ČTS: T3-14/2012-BIS-5 opr. 1-2), poté se k věci vyjádřil v rámci stížnosti, kterou dne 31.12.2012 podal proti usnesení o zahájení trestního stíhání a rovněž se vyjádřil písemně před Úřadem dne 25.6.2014; všechny tři zmíněné dokumenty jsou označeny příslušným stupněm utajení; proto lze na ně podle § 122 odst. 3 zákona pouze odkázat. K jejich obsahu v obecné rovině ředitel NBÚ uvedl, že účastník řízení ve všech těchto podáních, kromě jiného, popírá, že by se dopustil jednání kladeného mu za vinu v usnesení o zahájení trestního stíhání, vyjadřuje se ke svému působení ve zpravodajské službě, uvádí jiné možnosti úniku audiozáznamů, a to jak z hlediska personálního, tak i technického, a popisuje vztahy a možné motivy jednání jednotlivých aktérů atd.

Po zvážení všech okolností ředitel Úřadu konstatoval, že rozklad není důvodný a blíže uvedl, že postup Úřadu předcházející napadenému rozhodnutí, včetně způsobu, jakým si Úřad opatřil podkladové materiály, byl v souladu se zákonem. Úřad si pro své rozhodnutí opatřil dostatek podkladových materiálů a zjištěné skutečnosti vyhodnotil správně, tedy že platnost osvědčení zrušil, neboť účastník řízení nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti stanovenou v § 12 odst. 1 písm. d) zákona, a to z důvodu, že u něho existuje bezpečnostní riziko dle § 14 odst. 2 písm. a) zákona.

Poté ředitel Úřadu vyjádřil své úvahy vztahující se k bezpečnostnímu riziku žalobce. K variantám předkládaným účastníkem řízení v průběhu trestního řízení a v rámci řízení o rozkladu uvedl, že je nelze zcela vyloučit, avšak bezpečnostní řízení, na rozdíl od řízení trestního není ovládáno zásadou „in dubio pro reo“, naopak je postaveno na principu vyloučení jakýchkoliv pochybností o bezpečnostní spolehlivosti toho kterého účastníka řízení. Ředitel Úřadu dospěl k závěru, že v daném případě Úřad rozhodl správně, když účastníku řízení odepřel přístup k utajovaným informacím, neboť spisový materiál obsahuje skutečnosti, které sice přímo „neusvědčují“ účastníka řízení ze závadového jednání, avšak ve svém souhrnu logicky a důvodně vyvolávají pochybnost o jeho bezpečnostní spolehlivosti, závažné

zvláště proto, že objektem chráněného zájmu jsou utajované informace, a v neposlední řadě také proto, že je zpochybněna nestrannost a řádný a svědomitý výkon služby úřední osoby.

K námitce ztížení postavení účastníka řízení v rámci trestního řízení v důsledku zrušení platnosti jeho osvědčení uvedl ředitel Úřadu, že trestní proces má vlastní pravidla pro seznamování se s obsahem trestního spisu a skutečnost, že obviněný není držitelem osvědčení, nemá na jeho procesní právo v trestním řízení žádný vliv.

Závěrem ředitel Úřadu konstatoval, že se neztotožnil s návrhem rozkladové komise na zrušení napadeného rozhodnutí, k čemuž blíže uvedl, že rozkladová komise je poradním orgánem a vedoucí ústředního orgánu státní správy není jejím návrhem vázán, přičemž rozhodné je pouze jeho stanovisko. K důvodům, pro které se neztotožnil se závěrem rozkladové komise, odkázal na důvody uvedené v jeho rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje podaná žaloba.

Žalobce v podané žalobě nejprve uvádí, že napadeným rozhodnutím předcházelo vydání usnesení OSZ ze dne 31.10.2013, č.j. SV27/2013D2/2013, kterým bylo zahájeno trestní stíhání mj. proti žalobci. Žalobce byl ze strany ředitele BIS zbaven mlčenlivosti výhradně pro účely uvedeného trestního stíhání, proto se žalobce domnívá, že tato skutečnost jej omezuje v možnosti plného uplatnění práva na vyjádření v rámci řízení před NBÚ.

Žalobce rovněž poukazuje na skutečnost, že vydání napadených rozhodnutí předcházelo v téže věci rozhodnutí Úřadu ze dne 19.12.2013, č.j. 109837/2013-NBÚ/P, o zrušení platnosti osvědčení, které bylo na základě žalobcem podaného rozkladu rozhodnutím ředitele Úřadu ze dne 7.4.2014, č.j. 73/2014-NBÚ/07-OP, zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, když závěr Úřadu o výskytu bezpečnostního rizika nemohl obstát, neboť právní hodnocení skutečností zjištěných v průběhu bezpečnostní prověrky nemá oporu ve spisovém materiálu.

Žalobce nesouhlasí s rozhodnutím Úřadu ze dne 17.4.2014, č.j. 35434/2014-NBÚ/P, v němž Úřad dospěl k závěru, že pořízené kopie písemností spisového materiálu vedeného OSZ k trestnímu řízení již dostatečně a originálně dokumentují skutkový stav věci popsany v usnesení OSZ o zahájení trestního stíhání s tím, že v trestním spisu nenalezl takové podklady, které by byly s popisem tohoto skutkového stavu v rozporu, resp. připouštěly jeho jinou, stejně pravděpodobnou a logicky ucelenou alternativu, ve které by bylo na účastníka řízení hleděno jako na osobu, která se nedopustila činnosti proti zájmům České republiky.

Žalobce namítá, že Úřad neuvedl žádné konkrétní úvahy a pouze obecně konstatoval, že v trestním spise nenalezl takové podklady, které by byly s popisem tohoto skutkového stavu v rozporu, resp. připouštěly jinou, stejně pravděpodobnou a logicky ucelenou alternativu. Žalobce tvrdí, že NBÚ účelově vybral pouze takové podklady, o které se opírá samotné usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce, přičemž nepravdivě uzavírá, že v trestním spisu nenalezl takových podkladů, které by byly s popisem tohoto skutkového stavu v rozporu. Tyto jiné pravděpodobné a logicky ucelené alternativy jsou obsahem odůvodnění stížnosti žalobce ze dne 30.12.2013 proti usnesení o zahájení trestního stíhání, ze kterého vyplývají i důkazní vazby na příslušné procesní podklady trestního spisu. S ohledem na skutečnost, že tyto důkazní vazby jsou utajovanou skutečností, nelze je v rámci této žaloby blíže vymežit.

Účelovost postupu NBÚ dovozuje žalobce dále ze skutečnosti, že podkladem rozhodnutí ze dne 17.4.2014 jsou informace z protokolu o výsledku svědka J.N. ze dne

12.12.2013, ačkoliv ten neobsahuje jakoukoliv skutečnost, která by prokazovala jednání žalobce, které je mu v usnesení o zahájení trestního stíhání kladeno za vinu. Nezahrnutí těchto podstatných skutečností do hodnotícího procesu NBÚ znamená, že toto rozhodnutí nesplňuje zákonné požadavky, neboť je v rozporu s účelově zamlženým plným rozsahem trestního spisu, a je tedy nedostatečně odůvodněné a pro tento nedostatek nepřezkoumatelné.

Žalobce dále s poukazem na čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) namítá, že vyvozování závěrů, které se vztahují k bezpečnostní spolehlivosti ze samotné skutečnosti, že účastník řízení je toho času trestně stíhán, a také konstatování, že se žalobce činnosti proti zájmům České republiky dopustil, je při posuzování bezpečnostního rizika zcela nepřípustné, neboť je v rozporu s ústavním principem presumpce neviny předjímat závěr o vině žalobce, dokud není pravomocným rozsudkem soudu rozhodnuto o opaku.

S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2012, č.j. 7 As 117/2012-28, žalobce namítá, že v daném případě se Úřad nezabýval úplným a nestranným hodnocením veškerých dostupných informací obsažených v trestním spisu, když vycházel pouze ze skutečnosti samotného trestního stíhání, aniž by posuzoval jeho podloženost a následně vliv na závěry o bezpečnostní způsobilosti žalobce, resp. vycházel pouze ze subjektivního přesvědčení orgánů činných v trestním řízení, které je spojeno s výpovědí jediného utajovaného svědka, o jehož věrohodnosti učiněné svědecké výpovědi má obhajoba žalobce odůvodněné pochybnosti.

Žalobce tedy tvrdí, že pouze účelově vybrané procesní podklady trestního řízení, o které se opírá usnesení o zahájení trestního stíhání (protokol o výslechu V.S. ze dne 13.6.2013 a znalecký posudek ze dne 3.9.2013) a informace nesouvisející s jednáním, jenž je účastníkovi kladeno za vinu (protokol o výslechu svědka J.N. ze dne 12.12.2013) nemohou být stěžejním pilířem důvodů pro závěr o nedostatku bezpečnostní spolehlivosti účastníka řízení.

Úvahy uvedené Úřadem v rozhodnutí ze dne 17.4.2014 jsou nadto v rozporu s dřívějším zrušujícím rozhodnutím ředitele Úřadu, který v něm uzavřel, že usnesení o zahájení trestního stíhání nelze považovat za dostatečný důkaz o chování účastníka řízení. Žalobce dovozuje, že proto nelze za dostatečný důkaz o chování účastníka řízení považovat ani výše uvedené procesní podklady při současném opomenutí skutečností svědčících ve prospěch účastníka řízení, a má za to, že z obsahu bezpečnostního svazku, včetně jeho utajované části, nebylo možné učinit závěr, zda procesní poklady popisují skutečný a pravdivý stav věci či zda se jedná o tvrzení smyšlené nebo zkreslené.

Dále žalobce uvedl, že dne 25.6.2014 vyhověl Úřad v rámci rozkladového řízení návrhu žalobce a zpřístupnil mu režimovou místnost, v níž mu umožnil realizaci jeho vyjádření, které s ohledem na jeho obsah bylo označeno stupněm utajení „D“ a založeno do utajované části bezpečnostního svazku. Ve vyjádření žalobce mj. uvedl, že zákonnost rozhodnutí Úřadu ze dne 17.4.2014 nemůže obstát, nevychází-li z úplných skutečností dostupných Úřadu ke dni vydání rozhodnutí. Dle žalobce došlo opakovaně k neobjektivnímu zhodnocení podstaty věci, přičemž poukázal na druhou tzv. meritorní část odůvodnění své stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání s tím, že rozhodné skutečnosti jsou uvedeny na str. 8-13 citované písemnosti. Uvedené skutečnosti jsou dle žalobce podloženy listinami tvořícími obsah trestního spisu a posouzení obsahu těchto listin je nezbytným předpokladem pro závěr o jeho bezpečnostní spolehlivosti.

Žalobce dále upozorňuje, že dne 2.7.2014 převzal Úřad od MSZ dokument ze dne 26.3.2012, č.j. ČTS:T3-14/2012-BIS-5 opr. 1-2., který je zásadním listinným důkazem, jedná se o podání vysvětlení žalobce z března 2012, na které odkazoval v rámci svého ústního vyjádření u Úřadu dne 25.6.2014 s tím, že tento úřední záznam v trestním spise chybí. Dle žalobce se jedná o skutečnost svědčící ve prospěch jeho bezpečnostní spolehlivosti, neboť již v období března 2012, tedy v době více jak jeden a půl roku před zahájením jeho trestního stíhání, poskytl orgánům BIS zásadní vyjádření postihující okolnosti jeho činnosti v rámci BIS a rovněž skutečnosti, která je žalobci v rámci trestního stíhání kladena za vinu.

Žalobce dále poukazuje na skutečnost, že rozkladová komise Úřadu usnesením ze dne 9.7.2014, č.j. 158/2014-NBÚ/07-OP, rozhodla rozkladu žalobce vyhovět a rozhodnutí Úřadu ze dne 17.4.2014 zrušit, když dle jejího názoru nebylo možné na základě shromážděných podkladů učinit dostatečně přesvědčivý závěr o existenci podezření z bezpečnostního rizika na straně účastníka řízení. Žalobce shledává napadené rozhodnutí Úřadu ze dne 17.4.2014 účelovým prostředkem, jenž mu brání, stěžuje výkon obhajoby v jeho trestní věci.

Rozhodnutí ředitele Úřadu je dle žalobce nepřezkoumatelné, neboť je v rozporu s účelově zamlčeným plným rozsahem trestního spisu nedostatečně odůvodněno. Nedostatečné odůvodnění způsobuje jeho nezákonnost a je důvodem jeho zrušení.

Závěrem žalobce namítá, že ředitel Úřadu se nedostatečně vypořádal s procesními vadami rozhodnutí Úřadu ze dne 17.4.2014 a že se nevypořádal ani se skutečnostmi, které vedly rozkladovou komisi Úřadu k přijetí výše uvedeného závěru v usnesení ze dne 9.7.2014, kterým tato rozhodla rozkladu žalobce vyhovět. Žalobce blíže uvádí, že ačkoliv je rozkladová komise „pouhým“ poradním orgánem, je v důsledku postupu ředitele Úřadu v daném případě zásadním způsobem ohrožena jedna ze základních zásad správního rozhodování v podobě předvídatelnosti rozhodnutí, což ve svém důsledku naplňuje ústavou vyloučenou libovůli na straně správního orgánu.

V písemném vyjádření k žalobě navrhl žalovaný zamítnutí žaloby a dále poukázal na skutečnost, že úprava utajovaných informací je z důvodu ochrany bezpečnostních zájmů České republiky založena na principu vyloučení jakýchkoliv pochybností o bezpečnostní spolehlivosti dané fyzické osoby. Nedostatek bezpečnostní spolehlivosti může být dán již jen při pouhém podezření z existence bezpečnostního rizika.

Žalovaný připomíná, že při ověřování existence bezpečnostních rizik Úřad posuzuje na základě dostupných informací, zda chování účastníka řízení může být bezpečnostním rizikem. Úřad neposuzuje přitom, zda chování účastníka řízení vykazuje znaky skutkové podstaty trestného činu, ani se nevyjadřuje k otázce, zda chování účastníka řízení je dostatečně prokázáno, pouze zvažuje, zda z daného množství informací nevyplyvá k dané osobě možnost některého ze zákonem presumovaných bezpečnostních rizik. Účelem bezpečnostního řízení tedy není posuzovat vinu a popř. trestat, účelem je posoudit, zda je účastník řízení schopen zajistit ochranu utajovaným informacím, k nimž již má či může mít v budoucnu přístup. Úřad nesmí sice rezignovat na svou povinnost úplně a přesně zjistit stav věci, ale nelze od něj co do rozsahu zjišťování očekávat, že bude nahrazovat úlohu orgánů činných v trestním řízení.

V daném případě trestní stíhání proti osobě žalobce bylo zahájeno dne 31.10.2013, kdy posouzením v trestní věci shromážděných informací orgány činné v trestním řízení dospěly k závěru, že byl spáchán trestný čin a že jedna z osob, která se tohoto trestného činu dopustila, je právě žalobce. V počáteční fázi trestního stíhání byl žalobce vzat do vazby, tedy byl i dočasně omezen na osobní svobodě; o vině žalobce nebylo dosud rozhodnuto.

Proti žalobci je vedeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestné činnosti jednak ohrožující či porušující ochranu utajovaných informací, a současně zpochybňující nestranný, řádný a svědomitý výkon funkce veřejného činitele. I když v dané chvíli není zcela jisté, zda žalobce bude v uvedené trestní věci odsouzen, přesto je již jisté, že na základě shromážděných podkladů lze ve vztahu k jeho osobě mít vážné pochybnosti o jeho přístupu k ochraně utajovaných informací, jeho loajalitě a o tom, zda se mu dá důvěřovat.

Varianty předkládané žalobcem v průběhu trestního řízení i v rámci řízení o rozkladu nelze zcela vyloučit, avšak za takto zjištěného skutkového stavu v trestní věci, kdy orgány činné v trestním řízení posoudily věc tak, jak je uvedeno v usnesení o zahájení trestního stíhání, žalovaný shledává variantu jimi předkládanou jakožto dostatečně doloženou. Úřad za těchto okolností plnil svou preventivní roli v rámci ochrany utajovaných informací, tedy odepřít žalobci přístup k utajovaným informacím, neboť spisový materiál obsahuje skutečnosti, které sice přímo „neusvědčují“ žalobce ze závadového jednání, avšak ve svém souhrnu logicky a důvodně vyvolávají pochybnost o jeho bezpečnostní spolehlivosti, zvláště proto, že objektem chráněného zájmu jsou utajované informace, a v neposlední řadě také proto, že je zpochybněna nestrannost a řádný a svědomitý výkon služby úřední osoby.

K námitce, že projednáváním případu žalobce v utajovaném režimu ve spojení se skutečností, že byl ze strany ředitele BIS zbaven mlčenlivosti výhradně pro účely trestního řízení, je žalobce omezen v možnosti plného uplatnění práva na vyjádření v rámci řízení před Úřadem, žalovaný uvádí pouze, že se v bezpečnostním řízení se všemi vyjádřeními žalobce učiněnými v rámci trestního řízení seznámil.

K námitce, že Úřad neobjektivně a účelově vybral pouze takové podklady, o které se opírá usnesení o zahájení trestního stíhání, žalovaný zdůrazňuje, že Úřad v „novém“ řízení doplnil podklady tak, že z jejich obsahu ve svém souhrnu bylo možno učinit závěr o výskytu bezpečnostního rizika u žalobce. Úřad tedy nevycházel pouze ze subjektivního přesvědčení orgánů činných v trestním řízení, nýbrž na základě seznámení se s trestním spisem, s originálními podklady, si učinil vlastní úsudek.

K námitce týkající se protokolu o výslechu svědka J.N. ze dne 12.12.2013, kdy žalobce namítá, že neobsahuje skutečnost, která by prokazovala jednání žalobce, jenž je mu kladeno za vinu, uvedl žalovaný, že jde jen o jeden z řady podkladů, nikoliv stěžejní, za pomoci něhož lze ve spojení s ostatními relevantními podklady dovodit vlastní identifikaci žalobce jakožto osoby, která na datovém nosiči zpřístupnila neoprávněné osobě audionahrávky osobností z veřejného života, dále manipulaci s těmito záznamy a identifikaci vlastního původce těchto záznamů.

Žalovaný nesouhlasí s námitkou, že zásadní skutečností svědčící ve prospěch neviny a bezpečnostní spolehlivosti žalobce, tj. dokument ze dne 26.3.2012 byl účelově opomíjen, neboť v rozhodnutí o zamítnutí rozkladu jsou konstatovány důvody, pro které orgány činné v trestním řízení ukládají předmětnou písemnost odděleně od ostatního spisového materiálu vedeného ve stupni utajení „Důvěrné“. Tyto důvody jsou povahy provozně technické, neboť OSZ pro písemnosti kategorie „Tajné“ nemá v budově zabezpečenou oblast. S obsahem uvedené písemnosti se v rámci řízení o rozkladu seznámili členové rozkladové komise i ředitel Úřadu a není pravdou, že tato písemnost byla vzata v potaz, když rozkladová komise ředitele Úřadu usnesením rozhodla rozkladu vyhovět. V rámci rozkladového řízení bylo

umožněno žalobci se k věci vyjádřit v režimové místnosti Úřadu, z čehož vyplývá, že Úřad pro obranu žalobce vytvořil dostatečný prostor.

K námitce, že ředitel Úřadu se nedostatečně vypořádal s procesními vadami rozhodnutí Úřadu a se skutečnostmi, které vedly rozkladovou komisi k přijetí usnesení uvedl žalovaný, že Úřad uvedl v rozhodnutí vše, co mu ust. § 122 odst. 3 zákona umožňovalo a takové rozhodnutí shledal ředitel Úřadu řádně odůvodněným a přezkoumatelným. Pokud žalobce namítá, že se ředitel Úřadu nevypořádal se skutečnostmi, které vedly rozkladovou komisi k jejímu závěru, pak žalovaný uvádí, že ředitel Úřadu náležitě popsal, o jaké skutečnosti svůj závěr o výskytu bezpečnostního rizika u žalobce shledává.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

K projednání věci nařídil soud jednání, které se konalo dne 17. srpna 2016. Žalobce setrval na všech důvodech uvedených v žalobě a žalovaný s poukazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby.

Předsedkyně senátu zamítla návrh žalobce, aby bylo přerušeno jednání ve smyslu ust. § 48 odst. 3 písm. d) s.ř.s. s ohledem na probíhající stížnostní řízení, které je vedeno před Evropským soudem pro lidská práva pod č. 35289/11 v právní věci stěžovatele Ing. Václava Regnera proti České republice, kdy předmětem posouzení bude otázka, zda je porušením práva stěžovatele na spravedlivý proces skutečnost, že je stěžovateli zpřístupnění části bezpečnostního svazku v rámci bezpečnostního řízení ze strany České republiky v působnosti NBÚ upíráno. Důvodem zamítnutí je skutečnost, že výsledek tohoto řízení nemá vliv na rozhodování ve věci samé, neboť uvedená otázka nebyla v předmětném řízení sporná a žalobce ji ve vztahu ke své osobě ani neučinil součástí žalobních námitek.

Soud zamítl rovněž návrh na provedení důkazu výsledkem členů rozkladové komise k prokázání skutečnosti, zda je obvyklé či časté, aby ředitel Úřadu rozhodoval odlišně od návrhu rozkladové komise, a to pro nadbytečnost, neboť tato skutečnost, je pro rozhodnutí ve věci irelevantní, dále zamítl návrh žalobce na provedení důkazu výsledkem ředitele Úřadu k prokázání důvodů, pro které rozhodl odlišně od návrhu rozkladové komise, zda v tomto směru probíhala nějaká jednání, a to rovněž z důvodu nadbytečnosti, neboť úvahy a důvody ředitele Úřadu o existenci bezpečnostního rizika zjištěného u žalobce jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

V daném případě dospěly správní orgány k závěru, že žalobce přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti dle § 12 odst. 1 písm. d) zákona, neboť u něj bylo shledáno bezpečnostní riziko dle § 14 odst. 2 písm. a) zákona, tj. závažná činnost účastníka řízení proti zájmům České republiky.

Pojem „riziko“ v sobě zahrnuje určitou obavu, nebezpečí, možnost škody, ohrožení. Pojem bezpečnostního rizika je tedy nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuální možnosti bezpečnostního rizika, což znamená, že pro

závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostních rizik.

Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, přístup k utajovaným informacím umožňuje stát s ohledem na bezpečnostní zájmy pouze omezenému okruhu osob, u nichž s ohledem na důležitost utajovaných informací vyžaduje splnění zákonem stanovených podmínek. Vydání osvědčení pro styk s utajovanými informacemi určité osobě je přiznáním mimořádného oprávnění a záleží výlučně na správním orgánu, aby na základě a v mezích zákonného zmocnění a v rámci správního uvážení posoudil, zda toto zvláštní oprávnění navrhované osobě přizná, či nikoli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 6 As 14/2006 – 81, publikovaný pod č. 1168/2007 Sb. NSS).

V projednávané věci neshledal NBÚ žalobce osobou bezpečnostně spolehlivou, a vydal proto napadené rozhodnutí, v němž zrušil platnost osvědčení fyzické osoby č. NBÚ-089309 pro stupeň utajení „Tajné“, uvedený závěr byl potvrzen ředitelem Úřadu.

Nesouhlas žalobce s napadenými rozhodnutími vyjádřený v žalobcem vznesených námitkách shledal soud nedůvodným z následujících důvodů:

Žalobce předně nesouhlasí s dílčím závěrem Úřadu, že kopie písemností spisového materiálu vedeného OSZ k trestnímu řízení, které jsou součástí spisového materiálu, již dostatečně a originálně dokumentují skutkový stav věci popsany v usnesení OSZ o zahájení trestního stíhání s tím, že v trestním spisu Úřad nenalezl takové podklady, které by byly s popisem tohoto skutkového stavu v rozporu, resp. připouštěly jeho jinou, stejně pravděpodobnou a logicky ucelenou alternativu, ve které by bylo na účastníka řízení hleděno jako na osobu, která se nedopustila činnosti proti zájmům České republiky. V této souvislosti žalobce uvádí, že tyto jiné pravděpodobné a logicky ucelené alternativy jsou obsahem odůvodnění jeho stížnosti ze dne 30.12.2013 proti usnesení o zahájení trestního stíhání. S ohledem na skutečnost, že zmíněný dokument podléhá příslušnému stupni utajení, stejně jako ředitel Úřadu i soud k jeho obsahu v obecné rovině s poukazem na § 122 odst. 3 zákona pouze uvádí, že účastník řízení zde popírá, že by se dopustil jednání kladeného mu za vinu v usnesení o zahájení trestního stíhání, vyjadřuje se ke svému působení ve zpravodajské službě a uvádí jiné možnosti úniku audiozáznamů.

Podle ust. § 122 odst. 3 zákona se „v odůvodnění uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.“

Městský soud po seznámení se s utajovanou i neutajovanou částí spisového materiálu konstatuje, že listiny v něm obsažené skýtají pro závěr správních orgánů dostatečnou oporu. Soud se tedy neztotožnil s tvrzením žalobce, že účelově vybrané procesní podklady trestního řízení, o které se opírá usnesení o zahájení trestního stíhání (protokol o výsledku V.S. ze dne 13.6.2013 a znalecký posudek ze dne 3.9.2013) a informace nesouvisející s jednáním, jenž je účastníkovi kladeno za vinu (protokol o výsledku svědka J.N. ze dne 12.12.2013), nemohou být stěžejním pilířem důvodů pro závěr o nedostatku bezpečnostní spolehlivosti účastníka řízení. Soud vzal v úvahu předně konkrétnost jednotlivých aspektů, které vyplývají z výše označených podkladů a závažnost jednání žalobce, která z nich vyplývá, podpůrně přihlédl i k časové stránce potenciálního bezpečnostního rizika. Rozhodným však dle soudu je skutečnost,

že obrana žalobce spočívající v žalobcem předestřených odlišných možnostech zpřístupnění audionahrávek osobností z veřejného života neoprávněné osobě nemůže sama o osobě vyvrátit závěr správních orgánů o bezpečnostním riziku na straně žalobce ve smyslu ust. § 14 odst. 2 písm. a) zákona o utajovaných informacích. Vzhledem k povaze informací obsažených v utajované části spisového materiálu však nemůže městský soud sdělit nic bližšího než odkázat na úvahy a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí ředitele Úřadu na str. 8 a 9 rozhodnutí, tedy, že za prvé stav věci byl v tomto řízení zjištěn v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí, neboť Úřad v novém řízení doplnil podkladové materiály tak, že závěr Úřadu má ve spisovém materiálu dostatečnou oporu, když podklady pro rozhodnutí jsou v rozhodnutí zcela konkrétně vypočítány, zřetelně označeny. Napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno v mezích ust. § 122 odst. 3 zákona. Za druhé úprava ochrany utajovaných skutečností je z důvodu ochrany bezpečnostních zájmů ČR založena na principu vyloučení jakýchkoliv pochybností o bezpečnostní spolehlivosti dané fyzické osoby. Nedostatek bezpečnostní spolehlivosti může být dán již při pouhém podezření z existence bezpečnostního rizika. Za třetí při ověřování existence bezpečnostních rizik není Úřad vázán rozhodnutím jiných orgánů státu, není tedy povinen čekat na výsledek trestního řízení, naopak je povinen sám posoudit chování účastníka řízení, zda může být bezpečnostním rizikem. Úřad tedy v dané věci neposuzuje, zda chování účastníka řízení vykazuje znaky skutkové podstaty trestného činu, ani se nevyjadřuje k otázce, zda chování je prokázáno. Za čtvrté Úřad zvažuje pouze, zda z daného množství informací nevyplývá k dané osobě možnost některého ze zákonem presumovaných bezpečnostních rizik. Účelem bezpečnostního řízení není posuzovat vinu, popř. trestat, účelem je posoudit, zda je účastník řízení schopen zajistit ochranu utajovaným informacím, k nimž již má či může mít v budoucnu přístup. Za páté vydání osvědčení je mimořádným oprávněním, které Úřad udělí (ponechá) pouze subjektu, který splnil všechny podmínky stanovené zákonem pro seznamování s utajovanými informacemi. Jde o privilegium, jehož odnětí má dopad do právní sféry daného subjektu, avšak případná omezení jeho práv a svobod nedosahují intenzity jako např. v rámci trestního řízení.

Informační hodnotu podkladů ve správním spise posoudil soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, vyslovenou především v rozsudku ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101, v němž tento soud uvedl, že „*...posuzování informační hodnoty určitého zjištění je nutně vždy úvahou pravděpodobnostní, založenou v určité míře na odhadu. Proto někdy pro závěr o existenci bezpečnostního rizika postačí zjištění, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna. Může tomu tak být ovšem pouze v případě, že taková eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění a že se na základě dostupných údajů jeví být významně pravděpodobnější než jiná v úvahu připadající vysvětlení.*“ V daném případě sice žalobce nabízí vlastní verzi různých možností úniku audiozáznamů, avšak ani tyto žalobcem uváděné možnosti nemohou vyvrátit logičnost závěrů o existenci bezpečnostního rizika žalobce tak, jak bylo předestřeno správními orgány. Je skutečností, že i ředitel Úřadu připustil, že varianty předkládané účastníkem řízení v průběhu trestního řízení a v rámci řízení o rozkladu nelze zcela vyloučit, správně však poukázal na skutečnost, že bezpečnostní řízení, na rozdíl od řízení trestního, není ovládáno zásadou „in dubio pro reo“, naopak je postaveno na principu vyloučení jakýchkoliv pochybností o bezpečnostní spolehlivosti toho kterého účastníka řízení.

Soud tedy shodně s ředitelem Úřadu dospěl k závěru, že v daném případě bylo na místě, aby Úřad účastníku řízení odepřel přístup k utajovaným informacím, neboť spisový materiál obsahuje skutečnosti, které sice přímo „neusvědčují“ účastníka řízení ze závadového jednání, avšak ve svém souhrnu logicky a důvodně vyvolávají pochybnost o jeho

bezpečnostní spolehlivosti, závažné zvláště proto, že objektem chráněného zájmu jsou utajované informace.

K námitce nepřezkoumatelnosti soud uvádí, že z ust. § 122 odst. 3 zákona je zřejmé, že správní orgány nemohly v daném případě podrobněji uvést do odůvodnění svých rozhodnutí úvahy, kterými se řídily při hodnocení podkladů, než jako to učinily. Nicméně přes tyto skutečnosti správní rozhodnutí obsahují dostatečné odůvodnění v tom směru, nakolik to právní úprava uvedeného typu řízení dovoluje. Správní rozhodnutí nejsou proto nepřezkoumatelná s následkem jejich zrušení.

Poukazuje-li žalobce na rozhodnutí Úřadu ze dne 17.4.2014 s tvrzením, že zde nejsou uvedeny žádné konkrétní úvahy, pak soud odkazuje na poslední odstavec na str. 2 a str. 3 prvostupňového rozhodnutí, kde NBÚ objasňuje, které skutečnosti z uvedených podkladů dovozuje, stejně tak manipulaci s předmětnými záznamy v prostředí společnosti ABL a identifikaci vlastního původce těchto záznamů. Je na místě upozornit, že obě napadená rozhodnutí v rámci správního řízení tvoří de facto jeden celek, a proto současně lze odkázat i na úvahy rozkladového orgánu tak, jak již bylo na ně soudem výše poukázáno, tj. úvahy ředitele Úřadu obsažené na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí.

Soud se neshoduje s žalobcem, že NBÚ účelově vybral pouze takové podklady, o které se opírá samotné usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce, přičemž nepravdivě uzavírá, že v trestním spisu nenalezl takové podklady, které by byly s popisem tohoto skutkového stavu v rozporu. Je tomu tak z důvodů již výše uvedených, tedy že žalobcem předestřené alternativy nemohou ve svém důsledku znamenat vyvrácení skutkového děje, z něhož správní orgány vycházejí. Byť žalobce nabízí jiné varianty možností, soud má za to, že tato obrana žalobce může úspěšně směřovat do řízení, které vedou orgány činné v trestním řízení, nikoli však v předmětném bezpečnostním řízení, a to právě s ohledem na princip, jenž nelze v daném řízení opomíjet, a sice že nelze v daném případě po proběhlém řízení u žalobce vyloučit pochybnosti o jeho bezpečnostní spolehlivosti.

K námitce, že žalovaný překročil svá oprávnění, když v rozporu s čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy vyvozuje závěry vztahující se k bezpečnostní spolehlivosti ze samotné skutečnosti, že účastník řízení je toho času trestně stíhán a konstatuje, že se žalobce činnosti proti zájmům České republiky dopustil, neboť tím porušuje ústavní princip presumpce neviny, soud uvádí, že žalobce zcela opomíjí skutečnost, že rozkladový orgán výslovně na str. 8 napadeného rozhodnutí uvedl, že „*Úřad tedy v dané věci neposuzuje, zda chování účastníka řízení vykazuje znaky skutkové podstaty trestného činu, ani se nevyjadřuje k otázce, zda chování je dostatečně prokázáno, pouze zvažuje, zda z daného množství informací nevyplývá k dané osobě možnost některého ze zákonem presumovaných bezpečnostních rizik. Účelem bezpečnostního řízení v žádném případě není posuzovat vinu, a popř. trestat, účelem je posoudit, zda je účastník řízení schopen zajistit ochranu utajovaným informacím, k nimž již má či může mít v budoucnu přístup.*“ Rozkladový orgán zde zcela adekvátně vymezil účel bezpečnostního řízení, který je diametrálně odlišný od řízení trestního. Soud v návaznosti na uvedené dodává, že z napadených rozhodnutí nelze dovodit, že by správní orgány své oprávnění překročily, neboť takové tvrzení vyvrací nejen úvahy správních orgánů, které se vztahují k posouzení bezpečnostní spolehlivosti žalobce (viz výše), ale i skutková zjištění vyplývající z jednotlivých podkladů pro rozhodnutí (viz str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí ředitele Úřadu), z nichž vyplývá, že sama skutečnost uváděná žalobcem, že je toho času trestně stíhán, nebyla rozhodnou při posouzení jeho bezpečnostní spolehlivosti. Lze uzavřít,

že správní orgány posuzovaly jednání žalobce jako účastníka řízení jen z toho pohledu, zda představuje bezpečnostní riziko, či nikoliv.

Žalobce tvrdí, že úvahy uvedené Úřadem v rozhodnutí ze dne 17.4.2014 jsou v rozporu s dřívějším zrušujícím rozhodnutím ředitele Úřadu, který v něm uzavřel, že usnesení o zahájení trestního stíhání nelze považovat za dostatečný důkaz o chování účastníka řízení. K takto vznesené námitce soud uvádí, že ve zrušujícím rozhodnutí ředitel Úřadu na str. 7 rozhodnutí mj. uvedl, že „v řízení byly zjištěny skutečnosti, které, pokud by našly oporu ve spisovém materiálu, by bylo lze nepochybně označit za bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 2 zákona, neboť jednání popsané v usnesení popsané jednání, jehož se měl účastník v řízení dopustit, je jednáním proti zájmům České republiky, zejména proti zájmům na zajištění jejího vnitřního pořádku, bezpečnosti a rovněž zájmům na ochraně její ekonomiky.“ Po doplnění spisového materiálu v rozsahu učiněném NBÚ shledává soud obsah informací v nich obsažený dostatečným pro vyústění závěru, že se nejedná o skutková tvrzení smyšlená nebo zkreslená.

Soud přitom poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 68/2008 – 101, v němž tento soud mimo jiné vyslovil, že „řízení, resp. výsledek tohoto řízení, tj. napadené rozhodnutí, je výsledkem posouzení a vyhodnocení podkladů ve vztahu k event. možnosti existence bezpečnostního rizika. Úkolem NBÚ proto již není poskytnuté podklady od jednotlivých subjektů přezkoumávat, neboť takováto činnost by byla v rozporu s pravomocí tohoto orgánu, jež je dána ust. § 8 zákona č. 148/1998 Sb. Ostatně otázka posouzení pravosti podkladů nemůže být ani předmětem řízení před správními soudy. Jestliže tedy napadené rozhodnutí o nevydání osvědčení pro styk s utajovanými skutečnostmi odkazuje na zprávy ÚZSI, může příslušný správní soud toliko přezkoumávat, zda uvedená argumentace je obsahem správního spisu a závěry z toho vyvozené nejsou v rozporu se zákonem. Nemůže však přezkoumávat, zda jsou zmíněné dokumenty a v nich obsažené informace pravé a pravdivé“. Soud rovněž poukazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011 – 101, z něhož vyplývá, že po zpravodajské službě není pro účely bezpečnostního řízení požadována nepochybná jistota o pravdivosti jí poskytovaných informací, nýbrž postačí, že závěry vyvozené ze skutečností obsažených ve zpravodajské informaci jsou zároveň jejich nejpravděpodobnějším vysvětlením (doslova uvedl, že „... posuzování informační hodnoty určitého zjištění je nutně vždy úvahou pravděpodobnostní, založenou v určité míře na odhadu. Proto někdy pro závěr o existenci bezpečnostního rizika postačí zjištění, že je pravděpodobné, že příslušná zákonem předvídaná skutková podstata byla naplněna. Může tomu tak být ovšem pouze v případě, že taková eventualita je nejpravděpodobnějším vysvětlením skutkových zjištění a že se na základě dostupných údajů jeví být významně pravděpodobnější než jiná v úvahu připadající vysvětlení.“).

V daném případě dospěl soud k závěru, že informace obsažené v jednotlivých podkladech pro rozhodnutí tak, jak byly popsány správními orgány v napadených rozhodnutích, odpovídají nejpravděpodobnějšímu vysvětlení skutkových zjištění. Lze dodat, že přezkum napadených rozhodnutí soudem se v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu musí omezit na ověření, zda skutková zjištění vychází z podkladů, které jsou obsahem správního spisu, a zda závěry NBÚ na základě těchto podkladů učiněné nejsou v rozporu se zákonem. Pravost a pravdivost těchto dokumentů však přezkoumávat nemůže.

K poukazu žalobce na skutečnost, že rozkladová komise Úřadu usnesením ze dne 9.7.2014, č.j. 158/2014-NBÚ/07-OP, rozhodla rozkladu žalobce vyhovět a rozhodnutí Úřadu ze dne 17.4.2014 zrušit, když dle jejího názoru nebylo možné na základě shromážděných

podkladů učinit dostatečně přesvědčivý závěr o existenci podezření z bezpečnostního rizika na straně účastníka řízení, soud uvádí, že členové rozkladové komise přijímají usnesení, kterým navrhuji ministru nebo vedoucímu jiného ústředního správního úřadu rozhodnutí o rozkladu. Tím se bezprostředně podílejí na výkonu pravomoci správního orgánu (ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu). Návrh rozkladové komise však není pro ministra (vedoucího jiného ústředního správního úřadu) závazný. V tomto smyslu se soud ztotožňuje s rozkladovým orgánem, že je to ředitel Úřadu, nikoli rozkladová komise, který rozhoduje o rozkladu žalobce, z čehož však nelze důvodně dovozovat nepředvídatelnost rozhodnutí, pokud ředitel Úřadu nerozhodne shodně s usnesením rozkladové komise, a spojit tuto skutečnost s libovůlí na straně rozkladového orgánu. Uvedené tvrzení žalobce vyvrací důvody a úvahy ředitele Úřadu (str. 8 a 9 uvedené v napadeném rozhodnutí), pro které dospěl k totožnému závěru s prvostupňovým orgánem. Z žádného právního předpisu nevyplývá povinnost ředitele Úřadu vypořádat se s jednotlivými důvody rozkladové komise, rozhodne-li jinak.

Soud neshledal úspěšnou ani námitku žalobce, že napadená rozhodnutí mu brání, resp. ztěžují výkon obhajoby v jeho trestní věci, neboť trestní řízení i předmětné bezpečnostní řízení jsou zcela samostatnými řízeními a je zcela na žalobci, jakou procesní obranu pro které řízení zvolí. Skutečnost, že obviněný není držitelem osvědčení, nemá na jeho procesní právo v trestním řízení žádný vliv.

Závěrem soud v souvislosti se soudním přezkumem napadených rozhodnutí shledává vhodným poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která akceptuje, že v odůvodnění žalovaného nejsou uvedeny konkrétní skutečnosti, které vedou k závěru o bezpečnostním riziku, resp. o nesplnění podmínky bezpečnostní spolehlivosti, v případech, kdy uvedený závěr je učiněn na základě informací, které podléhají samy o sobě určitému stupni utajení, je ovlivněna i tím, že každý žadatel má právo na přezkoumání takového rozhodnutí soudem ve správním soudnictví, kdy soud má plný přístup k podkladům rozhodnutí, které jsou součástí správního spisu, a který tak má možnost se s obsahem utajovaných skutečností seznámit. V souladu s uvedeným soud přezkoumával postup a důvody pro zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby v úplnosti i nad rámec uplatněných námitek. Po posouzení obsahu utajovaných zpráv dospěl k závěru, že tvoří dostatečný podklad pro závěr, který byl vyjádřen v žalobou napadených rozhodnutích. Vzhledem k tomu, že obsahem zpráv jsou utajované informace, je také soud limitován, neboť zjištěné skutečnosti může uvést v odůvodnění svého rozhodnutí jen takovým způsobem, aby nepopřel smysl utajovaných informací (k tomu viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2012 č.j. 7 As 117/2012-28, ze dne 29.5.2014 č.j. 7 As 18/2014-29). Proto se musel soud omezit jen na výše uvedené konstatování skutečností, které z podkladů rozhodnutí vyplývají.

S poukazem na shora uvedené důvody soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. srpna 2016

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Hrůzová, DiS.